

ΕΝΑ ΠΛΗΘΟΣ ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Αι μεγάλοι και πολλοί ελλείψεις του Νομού Ρεθύμνης δίδουν τὸ μέτρον τῆς ἐναντι αὐτοῦ «διαγωγῆς» τοῦ Κράτους.

Διὰ τὰ κάνωμεν Σχολεῖα εἰς τὴν πόλιν ἔπρεπε νὰ παραχωρήσῃ ὁ δήμος τὰ οἰκόμεδα, ἀξίας κατὰ τὸν χρόνον τῆς παραχωρήσεως, 4,000, 000 δραχμῶν, τὸ Ἐφεδρικὸν Ταμεῖον νὰ πληρώσῃ τὰ ἔξοδα τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ Γυμνασίου ἀρρένων, τὸ Μοναστηριακὸν ταμεῖον νὰ πληρώσῃ τὰ ἔξοδα κατασκευῆς τοῦ Γυμνασίου θηλέων. Ἐπρεπε δὲ καὶ νὰ γίνῃ ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν πληθυσμῶν καὶ ἀπέλθουν πανοικεῖ οἱ Τούρκοι, διὰ νὰ στεγασθοῦν εἰς τὰ ὀθωμανικὰ σχολικὰ κτίρια τὰ δημοτικὰ σχολεῖα. Παρὰ ὅλην δὲ αὐτὴν τὴν κοσμογονίαν μένουσιν ἀκόμη ἀστέγαστα 2 τμήματα δημ. σχολείου, ἐν ᾧ διὰ μικρὰ τινα συμπληρώματα, τὸ ἔξ ἐντοπίων χρημάτων κτισθὲν Γυμνάσιον ἀρρένων, δὲν καθίσταται ἰκανὸν νὰ δεχθῇ τοὺς μαθητὰς τῶν Γυμνασιακῶν τάξεων καὶ σήμερον διδασκόμενοι εἰς τὰ παλαιὰ ἀνήλια, καὶ ἄνευ ἀέρος, προκατακλυσμαῖα καὶ ἐπικινδύνως ἐτοιμόροπα, ἄθλια οἰκήματα. Ὁ δήμος Ρεθύμνης ἐν συνεχείᾳ τῆς φιλελευθέρου δρασέως τοῦ ἡγέραςε καὶ διέθεσε διὰ δημοτικὸν σχολεῖον, μέγα οἰκόμεδον, ὑπολοίπονται δὲ μόνον τὰ ἔξοδα κατασκευῆς, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ κ. Κατεχάκης, μᾶς διαβεβαίωσε πρὸ πολλοῦ, ὅτι εἰνεῖσφραλισμένα. Ὅπως κ' ἂν ἔχη τὸ πρῶγμα, τὸ ζήτημα τῶν σχολικῶν κτιρίων περιμένον νὰ λυθῇ ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ Γεν. Διοικητοῦ. Ἡ συνέχισις μιᾶς καταστάσεως ποῦ ἀφ' ἧς ἐκτίσθη ἡ πόλις, τὴν στιγματίζει, δίδουσα συγχρόνως τὸ μέτρον τῆς ἀπελευθερωτικῆς ἀνεκτικότητος καὶ τοῦ ἀβδηρητισμοῦ τοῦ λαοῦ μας, ἐναντι τῶν φλογερῶν αὐτῶν ζητημάτων υγείας, θ' ἀποτελέσῃ ἀσυγχώρητον ἐγκλημα, διὰ τὸ ὁποῖον θὰ θεωρησώμεν ὑπευθύνους ὄλους τοὺς δυναμένους καὶ μὴ σπεύδοντας νὰ καταργήσων αὐτὴν τὴν ἐξασθλίωσιν, ἀπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, μέχοι καὶ τῶν κατωτέρων βαθμίδων τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας. Ἰδίως διὰ τὸν σημερινὸν Γεν. Διοικητὴν, ἡ κατάργησις αὐτῆς τῆς ἀσθλιότητος εἶνε μία ὑποχρέωσις τὴν ὁποῖαν, εἴμεθα βέβαιοι, θὰ αἰσθάνεται ἐπιτακτικὴν, μετὴν ψυχὴν Ρεθεμιώτη, διελθόντος ὅχι εἰς πολὺ παλαιὸν καιρὸν μέσφ

αὐτῆς τῆς καταστάσεως ἐξ' ἧς καὶ ἐδοκιμάσθη καὶ τῆς ὁποίας τὴν ἐντύπωσιν δὲν δύναται παρὰ νὰ διατηρῇ ζωηρὰν. Ὁ κ. Ἀσκούσης λύνει τὸ ζήτημα τῶν σχολικῶν κτιρίων τὸσφ μεταξὺ ἡμῶν, σπουδαῖον, ἀναμφισβητήτως, στερεοῖ τὴν πολιτικὴν θέσιν του, ἐν τῷ νομῷ Ρεθύμνης, τὸσφ παραγνωρισμένῳ ἐν τῷ Κέντρῳ, παρὰ τὰς πρὸς τὴν κοινὴν πατρίδα βοηθήσεις του εἰς αἶμα καὶ εἰς αἴσθημα. Ἀλλὰ καὶ εἰς χρῆμα. Σπουδαῖαν ἐπίσης προώθησιν, περιμένον νὰ δώσῃ ὁ συμπολίτης Γεν. Διοικητὴς εἰς τὴν ἐνδιαφέροντα ζήτημα τῆς ἐπαρχιακῆς καὶ κοινοτικῆς συγκοινωνίας καὶ τῆς ἀγροσφραλείας. Εἶνε γνωστὸν πόσον ἡ ἀγροτικὴ ἀσφάλεια ἐφθάρη τὸν τελευταῖον καιρὸν καὶ ἐκ τῆς ἀκαταλληλότητος πολλῶν ἐκ τῶν προσώπων, εἰς ἃ ἀνετέθη τὸ βαρὺ τοῦτο ἔργον, ἀλλὰ κυρίως ἐκ τῶν οἰκονομικῶν στενοχωριῶν τοῦ Σώματος. Οἱ ἀγροφύλακες ἔχουν νὰ πληρωθοῦν τοὺς μισθοὺς τῶν ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου, εἶνε δὲ τραγικὴ εἰρωνία νὰ ζητῶμεν ἐργασίαν ἀπὸ ἀνθρώπους, τοὺς ὁποῖους δὲν ἀμοιβόμεν δι' αὐτὴν. Ἐπιμένον νὰ νομίζωμεν ὅτι μόνον ἐάν γίνῃ δημοσίᾳ Ὑπηρεσίᾳ ἡ Ἀγροτικὴ ἀσφάλεια, δύναται ν' ἀποδώσῃ καρποὺς ἀσφαλίσεως τὰς περιουσίας τοῦ κόσμου σήμερον ἐκθέτους εἰς τὴν διάθεσιν τῶν κακοποιῶν. Ἀλλὰ καὶ τὸ ζήτημα τῶν συγκοινωνιῶν, τὸσφ ἄλλοτε ἀπασχολῆσαν τοὺς πληθυσμοὺς μας, δὲν ἡμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ λελυμένον διὰ τὸν ἀτυχῆ αὐτὸν Νομὸν. Κυρίως ἡ θαυμασίᾳ αὐτῆ ψυχικῆ διάθεσις τῶν χωρικῶν μας, δι' ἔργα ὁδοποιίας, δὲν πρὲπει νὰ μείνῃ ἀπροώθητος. Μὲ μίαν ἠθικὴν κυρίως ἀλλὰ καὶ ὑλικὴν βεβαίως ἐνίσχυσιν, θὰ ἴδωμεν, πολὺ γρήγορα, τὰ χωριά μας συνδεμένα, μετὰ τὰς κεντρικὰς ἀρτηρίας, ἐπ' ὀφελείᾳ καὶ τῶν χωρικῶν μας καὶ τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν. Ἀλλ' ὑπὲρ πάντα εἶνε ἡ φοβερά κρίσις ποῦ καταταρανεῖ τὸν λαόν. Ὅσοι ἀντιμετώπισαν τὴν ὑπάρχουσαν φτώχίαν, εἰς τὴν πόλιν, κατὰ τὰς τελευταίας ἐφορτὰς, δὲν ἡπόρουν νὰ συγκρατήσων ῥίγος ἐκπλήξεως καὶ τρόμου ἐμπρὸς εἰς τὴν ἔκτασιν ποῦ ἔχει ἡ ἀξιολύπητος αὐτὴ κατάστασις. Ἀλλ' ἐδῶ δὲν πρόκειται μόνον περὶ φτώχιας. Κρίσις ἀληθῆς μαστίζει τὸ ἐμπόριον καὶ τὸν χωρικόν. Αἱ πτωχεύσεις ποῦ ἔγιναν ἐδῶ, τῆ

ρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, εἶνε κάτι ἐκπληκτικόν. Ἡ δὲ ἀπραξία τῆς ἀγορᾶς μας εἶνε ἀφάνταστος. Ἴση οἰκονομικὴ στενοχωρία πιέζει τὸν χωρικόν. Μία σαφὴς εἰκὼν: ἡ ἀδυναμία τῆς πληρωμῆς καὶ μέρους ἀκόμη τῶν κινουμένων ἐκτελέσεων ἐναντίον αὐτῶν. Ἄλλοτε οἱ πλειστηριασμοὶ ἀνεβάλλοντο ἐκ τοῦ χρεωστασίου. Σήμερον ἔγκαταλίπονται ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπισπευδόντων, διότι καὶ ἐάν γίνουσαν δὲν εὐρίσκουσαν ἀγορὰσιν. Μία πρόχειρος εἰκὼν τῆς κρίσεως αὐτῆς τῶν χωρικῶν μας αἱ ἐρημοδικεῖται τοῦ πλημμελειοδικείου. Εἰς τὸν κ. Ἀσκούσην εἶνε γνωστὸν τὸ ποιν. δικαστήριον Ρεθύμνης. Αἱ, ἀπὸ πολλοῦ, τὰ 40 000 τῶν ὑποθέσεων δικάζονται ἐρήμην, ἐκ δὲ τῶν κατ' ἀντιμωλίαν δικαζόμενων τὰ 60 000 δὲν διορίζουσαν δικηγόρον, παρ' ὅλην τὴν μηδαμνότητα τῶν σχετικῶν ἀμοιβῶν. Κατὰ τῆς κρίσεως αὐτῆς, θὰ ἔπρεπε νὰ δοθοῦσαν ἐκτιμήσεως τῆς χριστιανικῆς αὐτῶν ζωῆς. Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἐνεποίησαν ἡμῖν βαθεῖαν ἐντύπωσιν ἡ προθυμία καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια, μετ' ἧς ἔσπευσαν νὰ ἀνταποκριθῶσιν οὗτοι εἰς τὴν φιλάνθρωπον ταύτην φωνήν. Ἡ ὑπὲρ τῶν πτωχῶν χειρονομία οὐ μόνον συγκινεῖ βαθύτατα ἀλλ' ἐνέχει καὶ ἰδιαίτερον ἀξίαν, διότι εἶνε ἡ ἐξαιρετικὴ ἀλάθητος ἐνδείξις τῆς στενῆς σχέσεως τοῦ ἀτόμου πρὸς τὸν ἀνθρώπον πρᾶτον, διότι φιλανθρώπως πρᾶτοντες οἱ χριστιανοὶ ἀποδεικνύουσαν ὅτι ἔχουν συνείδησιν τοῦ πολυτίμου τούτου μέσου, διὰ τοῦ ὁποῖου οἱ πιστοὶ τιμοῦν τὸν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας καὶ ἀνακουφίσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐνανθρωπήσαντα Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τέλος, διότι κατέχουν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τὴν ἱερὰν κολυμβήθραν, ἐν τῇ ὁποῖᾳ καθάιρονται οὗτοι καὶ ἀγιάζονται. «Δότε ἐλεημοσύνην καὶ ἰδοὺ ἅπαντα ὑμῖν καθάρᾳ ἔσται».

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος διὰ μακρῶν ἀναπτύσει τὰ κατὰ τὴν ἐλεημοσύνην, ἧτις ἀποτελεῖ τιμὴν διὰ τὸν Χριστὸν καὶ ἀναφαίρετον ψυχικὴν ὀφείλειαν διὰ τοὺς ἐλεοῦντας. «Αἱ προσευχαὶ σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου, λέγει ὁ ἄγγελος Θεοῦ πρὸς τὸν ἐκατόνταρχον Κορνήλιον, ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ». Μὴ λησμονώμεν καὶ τοῦτο ὅτι ἡ φιλανθρωπία ἀποτελεῖ τὸν ἀρωγωναῖον λίθον τῆς Χριστιανικῆς κοινωνίας.

Ἀλλ' ἵνα ἡ κατ' ἐξοχὴν Χριστιανικὴ αὐτὴ ἀρετὴ, ἡ ὁποῖα δὲν ἔπαυσε διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἀνακουφίζουσαν τοὺς δυστυχοῦντας, ἀνταποκρίνηται εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς ἀνάγκης νὰ ἀσκήται μεμελετημένως, μεθοδικῶς καὶ νὰ διέπται ἀπὸ πρακτικὴν

ρονα καὶ τοὺς ἄλλους νομοὺς, περιμένον νὰ ἐκλύσων ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ συμπολίτου ὑπουργοῦ, ὅστις καὶ ὡς ἐκ τῶν εὐχερειῶν αἰτινες ἔχουν δοθῆ εἰς τὴν Γεν. Διοίκησιν, χάρις εἰς τὸν κ. Κατεχάκιν, δύναται νὰ κινήθῃ μετὰ κάποιαν ἐλευθερίαν δράσεως, ἧτις ἀναμφισβητήτως δύναται νὰ φανῇ ὀφελίμος εἰς διαμερίσματα ἀπὸ καιροῦ τοποθετημένα εἰς τὸ ἀρχεῖον ὑπὸ τῶν ρυθμιστῶν τοῦ Κέντρου.

Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

Ὁ Θ. Ἐπίσκοπος Ρεθύμνης κ. Τιμόθεος ἀποστέλλει ἡμῖν τὰ κάτωθι, συμπέρασμα τα ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἐκ τῶν σιηλῶν τῆς «Δημοκρατίας» διεξαχθέντος ἐράνου.

«Ἐάν τὸ ἐλεεῖν περιέλης, πάντα οἴχεται καὶ ἀπόλωλε» (Χρυσόστομος).

Ἡ προθυμία, μετὴν ὁποῖαν οἱ συμπολίται μας πρὸς οὐς ἀπετάθημεν, συνεισέφεραν εἰς τὸν προσφάτως ὑπὲρ τῶν πτωχῶν ἐνεργηθέντα ἔρανον, δυναμέθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀποτελεῖ μέτρον ἐκτιμήσεως τῆς χριστιανικῆς αὐτῶν ζωῆς. Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἐνεποίησαν ἡμῖν βαθεῖαν ἐντύπωσιν ἡ προθυμία καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια, μετ' ἧς ἔσπευσαν νὰ ἀνταποκριθῶσιν οὗτοι εἰς τὴν φιλάνθρωπον ταύτην φωνήν.

Ἡ ὑπὲρ τῶν πτωχῶν χειρονομία οὐ μόνον συγκινεῖ βαθύτατα ἀλλ' ἐνέχει καὶ ἰδιαίτερον ἀξίαν, διότι εἶνε ἡ ἐξαιρετικὴ ἀλάθητος ἐνδείξις τῆς στενῆς σχέσεως τοῦ ἀτόμου πρὸς τὸν ἀνθρώπον πρᾶτον, διότι φιλανθρώπως πρᾶτοντες οἱ χριστιανοὶ ἀποδεικνύουσαν ὅτι ἔχουν συνείδησιν τοῦ πολυτίμου τούτου μέσου, διὰ τοῦ ὁποῖου οἱ πιστοὶ τιμοῦν τὸν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας καὶ ἀνακουφίσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐνανθρωπήσαντα Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τέλος, διότι κατέχουν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τὴν ἱερὰν κολυμβήθραν, ἐν τῇ ὁποῖᾳ καθάιρονται οὗτοι καὶ ἀγιάζονται. «Δότε ἐλεημοσύνην καὶ ἰδοὺ ἅπαντα ὑμῖν καθάρᾳ ἔσται».

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος διὰ μακρῶν ἀναπτύσει τὰ κατὰ τὴν ἐλεημοσύνην, ἧτις ἀποτελεῖ τιμὴν διὰ τὸν Χριστὸν καὶ ἀναφαίρετον ψυχικὴν ὀφείλειαν διὰ τοὺς ἐλεοῦντας. «Αἱ προσευχαὶ σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου, λέγει ὁ ἄγγελος Θεοῦ πρὸς τὸν ἐκατόνταρχον Κορνήλιον, ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ». Μὴ λησμονώμεν καὶ τοῦτο ὅτι ἡ φιλανθρωπία ἀποτελεῖ τὸν ἀρωγωναῖον λίθον τῆς Χριστιανικῆς κοινωνίας.

Ἀλλ' ἵνα ἡ κατ' ἐξοχὴν Χριστιανικὴ αὐτὴ ἀρετὴ, ἡ ὁποῖα δὲν ἔπαυσε διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἀνακουφίζουσαν τοὺς δυστυχοῦντας, ἀνταποκρίνηται εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς ἀνάγκης νὰ ἀσκήται μεμελετημένως, μεθοδικῶς καὶ νὰ διέπται ἀπὸ πρακτικὴν

ἀρχὴν ὅτι ἡ ὑλικὴ ἀνακούφισις τῶν πασχόντων μελῶν τῆς κοινωνίας δέον νὰ συντελεθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐκάστω προσήκοντος οὕτως, ὥστε νὰ μὴ προσερχεται ἐξ αὐτῆς ἡ ὑπερτροφία ὠρισμένων μελῶν ὡς ἀποτέλεσμα ἔχουσα τὴν ἀτροφίαν ἄλλων μὴ τυχόντων τῆς δεούσης ἀνακουφίσεως.

Δέον ἐπομένως καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ συστηματοποίησις τῆς φιλανθρωπίας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δεομένων σήμερον βοήθειας δὲν εἶνε μικρὸς. Ἐνθυμούμεθα ὅτι, ὅτε τῷ 1916 ἀνετέθη ἡμῖν ἡ διακυβέρνησις τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Ρεθύμνης, οἱ ἄποροι γέροντες καὶ γράϊαι ἰδίᾳ, δὲν ὑπερέβαινον τοὺς τριάκοντα ἐν ᾧ σήμερον ἔχομεν ἑκατὸν τάδας τοιούτων.

Ἐνδείκνυται ἡ σύστασις παρ' ἡμῖν ταμεῖον πτωχῶν, τοῦ ὁποῖου ὄργανισμὸς πρὲπει νὰ μελετηθῇ μετὰ προσοχῆς. Χωρὶς νὰ περιαντολογήσωμεν, ἔχομεν τὴν σέψιν ταύτην, πρὶν ἢ ἰδρυθῶσιν ταῦτα ταμεῖα ἐν Χανίοις καὶ ἐν Ἡρακλείῳ. Ἀλλ' ἡ ὑπαρξὶς ἐν τῇ πόλει μας ἀρκετῶν Συλλόγων μετὰ ἡ ἀνευ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐλεημοσύνης ἐγέννησε παρ' ἡμῖν ἐνδοιασμοὺς περὶ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτοῦ. Ἐθεωροῦμεν καὶ θεωροῦμεν καὶ σήμερον τούτους ὡς παρακωλύοντας τὴν ἐν τῷ ἐργατικῷ πλαισίῳ ὀργάνωσιν καὶ ἐπιτυχίαν ταμεῖου φιλανθρωπίας. Διότι φρονοῦμεν ὅτι ἐάν ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ὑπῆρχε εἰς καὶ μόνος τοιοῦτος ὀργανισμὸς περιλαμβάνων ἀποκλειστικῶς ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ του πάντα τὰ μέσα πρὸς οἰκονομικὴν αὐτοῦ ἐνίσχυσιν, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι καὶ τὴν ἐπαίτειαν θὰ ἐξέβαλλεν ἐκ τῆς κοινωνίας καὶ συσσίτιον θὰ παρεσκεύαζε κατὰ τοὺς ἀγόνους διὰ τὰς ἐργατικὰς τάξεις μῆνας τοῦ χειμῶνος καὶ τακτικὴν θὰ παρεῖχε τὴν ὑλικὴν του συνδρομὴν εἰς πολλὰς οἰκογενείας ἐκπεσούσας καὶ μὴ δυναμένας νὰ τείνωσι χεῖρα ἐπαίτιδα.

Ἀλλὰ μετὰ ὅλα αὐτὰ ἐπιβάλλεται, ἐπαναλαμβάνομεν, εἰς πάντα ἡμᾶς ἡ ὑποχρέωσις νὰ σκεφθῶμεν πρὸς σύστασιν καὶ ἐν τῇ πόλει μας ταμεῖον φιλανθρωπίας. Ἄς καταβληθῇ πρὸς τοῦτο προσπάθεια σοβαρὰ μετὰ ζήλον, μετὰ θέλησιν, μετὰ ἀφοσίωσιν.

Περαίνοντες τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις, ἀφοῦ εὐχαριστήσωμεν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰς Ἁγίας ταύτας ἡμέρας προθυμότερα καὶ εὐγενέστερα προσέφεραν τὸν ὀβολὸν τῶν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πασχόντων, γνωρίζομεν αὐτοῖς ὅτι κατ' αὐτὰς θέλον μὲν καλέσει συμπολίτας εἰς μὲν σκεψὶν πρὸς συζήτησιν καταστατικοῦ Ταμεῖου ἐλεημοσύνης διὰ τὴν συστηματικὴν ἀσκήσιν τῆς φιλανθρωπίας. Ἄς μὴ λησμονώμεν ὅτι ἰδίᾳ κατὰ τοὺς μονηροὺς τούτους καιροὺς τῆς ἐνδείας, οὐς διέρχονται αἱ κοινωνίαι, ἡ ὑπὲρ τῶν ἐνδεῶν μέριμνα ἀποτελεῖ καὶ μέτρον προνοίας διὰ τὴν ὑπαρξὶν καὶ κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ κινωτικοῦ καθεστώτος.

Εἶνε ὠραία καὶ πρὲπει νὰ μελετηθοῦν αἱ ἐν τούτῳ σο